

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-1278/23-A

Název	Lesní mateřská škola DO LESA! z.s.
Sídlo	Zápotoční 642/22, Hostivař, 102 00 Praha 10
E-mail	martas.kulhavy@gmail.com
IČO	05063744
Identifikátor	691014922
Právní forma	Spolek
Zastupující	Lucie Kulhavá
Zřizovatel	Společníci Lesní mateřské školy DO LESA! z. s.
Místo inspekční činnosti	č. parcely 2397/2, 102 00 Praha 15, k. ú. Hostivař č. parcely 2398/2, 102 00 Praha 15, k. ú. Hostivař
Inspekční činnost na místě	19. 4. 2023 – 20. 4. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného mateřskou školou podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Inspekční činnost podle § 174 odst. 7 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Lesní mateřská škola DO LESA! z.s. (dále „škola“ nebo „LMS“) zahájila svou činnost od 1. 9. 2021. K termínu inspekční činnosti se v LMS vzdělávalo v jedné třídě 16 dětí ve věku od tří a půl do sedmi let, což odpovídá nejvyššímu povolenému počtu dětí ve škole. Celkem sedm dětí plní v tomto školním roce povinné předškolní vzdělávání, přičemž jedno dítě má odklad povinné školní docházky.

Specifikem LMS je realizace školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále „ŠVP PV“) v přírodním prostředí. Škola uplatňuje principy přírodní pedagogiky zaměřené na podporu trvale udržitelného rozvoje a proenvironmentálního chování.

Předškolní vzdělávání je realizováno v přírodní lokalitě na kraji Hostivařského lesoparku v docházkové vzdálenosti dopravního spojení.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) působí ve vedoucí funkci od založení LMS. Zaměřuje se zvláště na pedagogickou oblast vzdělávání. Koncepce rozvoje školy preferuje přirozené ekologické výchovné působení v souladu s principy Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Pro realizaci ŠVP PV využívá ředitelka svých dlouholetých zkušeností z environmentálního vzdělávání předškolních dětí. Kontrolní a evaluačními postupy jsou potřebně funkční. Pedagogická rada projednává aktuální podmínky, průběh, výsledky vzdělávání i zásadní pedagogické dokumenty.

Organizační struktura LMS je účelně nastavena. Jasně vymezené kompetence pedagogickým pracovníkům a úzká kooperace se zřizovateli přispívají k plnění vytyčených cílů. Systém řízení se vyznačuje účelnou koordinací jednotlivých činností a postupů.

Pedagogický sbor tvoří tři učitelky včetně ředitelky. Ředitelka i jedna učitelka jsou plně kvalifikované. Nekvalifikovaná učitelka má dlouholeté pedagogické zkušenosti, absence jejího odborného vzdělání nemá vliv na kvalitu edukačního procesu. Přínosná, souběžná práce učitelek v průběhu pedagogického procesu vytváří podmínky pro individualizaci vzdělávání i sjednocování jeho postupů. Kolegiální spolupráce učitelek se projevuje jejich vysokou angažovaností při naplňování principů lesní pedagogiky. Další vzdělávání pedagogických pracovníků se zaměřuje na potřeby školy, zejména na oblast environmentálního vzdělávání, bezpečnosti a ochrany zdraví dětí.

Positivně laděná vzájemná interakce mezi učitelkami, dětmi a zákonnými zástupci vytváří přínosné komunitní prostředí. Rada společných akcí podporuje neformální spolupráci školy s rodiči dětí, např. brigády, účast při společných tematických projektech, prezentace povolání rodičů, nebo materiální pomoc škole (suroviny pro tvoření dětí, pomůcky). K předávání zpráv dochází zejména při každodenní osobní komunikaci. V případě potřeby jsou po dohodě sjednávány konzultační schůzky. Škola poskytuje zákonným zástupcům pravidelně e-mail s přehledem akcí, prostřednictvím sociální sítě zpřístupňuje rodičům aktuální fotodokumentaci ze vzdělávání.

K programovému naplňování principů LMS přispívá také spolupráce s různými ekologickými organizacemi: střediskem ekologické výchovy Toulcův dvůr, z.s., Příspěvkovou organizací Lesy hl. m. Prahy, Českou společností ornitologickou, Ekocentrem Říčany, Základní organizací Českého svazu ochránců přírody Nyctalus aj.

Materiální podmínky odpovídají zaměření ŠVP PV. Vzdělávání probíhá především ve venkovním prostředí na oploceném pozemku a v okolní přírodní lokalitě. Zázemí LMS

tvoří dřevěný domek, zastíněná terasa a samostatné sociální zařízení. Zastřešené prostory škola využívá příležitostně, zejména při nepříznivém počasí. V dřevěném domku se nachází šatna, prostor pro hry, relaxaci a stolování, kuchyňská skříň s dřezem, knihovna, metodické pomůcky aj. Jednotná velikost dětských židlí a stolů však nezohledňuje rozdílnou tělesnou výšku dětí. Interiér je vytápěn kamny na dřevo, před kterými je pevná zábrana zamezující přístupu dětí k topnému tělesu. Škola preferuje přírodní materiály a hračky, které podporují tvořivost, bádání a objevování. Pozemek školy je přizpůsoben tak, aby děti mohly využívat přírodní prostředí k rozmanitým činnostem např. v kruhovém posezení, dětské kuchyňce, pískovišti, blátovišti. Pro environmentální aktivity je např. vybaven krmítky a budkami pro ptactvo, hmyzím domečkem, kompostem, bylinkovou zahrádkou, záhony a různými přírodninami. V areálu jsou také prezentovány výtvarné práce a výrobky dětí. Vzrostlé stromy poskytují stinná zákoutí pro volnou hru.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Cíle vzdělávání vycházejí z očekávaných výstupů uvedených v ŠVP PV i z aktuálních podmínek a situací. Plánování, příprava i průběh vzdělávání jsou realizovány v souladu s principy lesní pedagogiky. Vzdělávací nabídka směřuje k naplnění zvolených cílů.

Převážnou část dne probíhaly aktivity venku, pouze v době stravování a odpoledního odpočinku byly uskutečňovány v dřevěném domku. Při ranním příchodu se děti spontánně zapojovaly do činností. Preferovaly hru s přírodními materiály nebo pohybové hry v terénu zahrady. Souběžná práce učitelek v průběhu pedagogického procesu podpořila individualizaci vzdělávání podle aktuálních potřeb jednotlivců. Učitelky zaujímaly postoj průvodců, podporujících rozvoj autonomního chování dětí. Při pobytu venku se děti chovaly v souladu s jejich cíleným vedením k dodržování nastavených pravidel.

Společné rozhovory při posezení v kruhu navozovaly komunitní atmosféru. Pedagožky pomocí otevřených otázek vybízely děti k sebevyjádření, na jejichž podkladě společně rozvíjely úvahy. Opakování předchozích poznatků a zkušeností dětí výborně motivovalo k navazujícím plánovaným činnostem.

Při návštěvě v ornitologické kroužkovací stanici děti se zájmem pozorovaly kroužkování ptáků včetně souvisejících činností, aktivně se podílely na jejich opětovném vypouštění do přírody. Přímé pozorování spolu s výkladem, který zohledňoval věková specifika dětí, zajistilo vysoký vzdělávací přínos. Partnerský dialog, možnosti spontánního vyjádření, projevování vlastních názorů, sdělování prožitků a sebehodnocení následně vedly k vyvozování účelné zpětné vazby. Bylo zřejmé, že systematickým zdrojem informací v tematickém bloku děti propojují logické souvislosti a získávají širší znalosti.

Kvalitu vzdělávání při pobytu v přírodě pozitivně ovlivňovaly metody činnostního a situačního učení. Badatelskými činnostmi, experimentací s různými materiály a náradím získávaly děti praktické zkušenosti o jejich vlastnostech a projevovaly výbornou tvořivost a zručnost. I v těchto případech měly dostatek prostoru i vhodné vzdělávací nabídky k rozvoji komunikačních dovedností a volnému jednání. V průběhu aktivit byly také rozvíjeny gramotnosti dětí.

Po obědě všechny děti při čtení pohádky relaxovaly, pro jednotlivce s menší potřebou spánku byly následně zajištěny jiné klidové činnosti. Rozměry dětských stolů a židlí nezohledňují svou jednotnou velikostí rozdílnou tělesnou výšku dětí a následně nepodporují zdravý způsob sezení, což se negativně projevuje při stolování a kreslení. Zvláště některé děti tak neměly optimální podmínky pro rozvoj sebeobslužných a grafomotorických dovedností. I když učitelky zařazují do vzdělávání grafomotorická cvičení, intervence nejsou

vzhledem k individuálním potřebám jednotlivců systematické a vykazují nízkou účinnost. U dětí tak byly zaznamenány problematické návyky (nevhodný způsob sezení, křečovitý úchop pastelů aj).

Hodnocení výsledků vzdělávání

Pedagogická diagnostika (vedená formou záznamového archu a portfolia) vychází z analýzy pozorovaného chování jednotlivých dětí. Na podkladě získaných informací jsou vytyčovány vzdělávací záměry. Poznatky jsou v převážné míře, kromě grafomotorické oblasti, zdařile zúročeny ve vzdělávacím procesu formou cílené a přiměřené individuální intervence. V průběhu edukace jsou efektivně rozvíjeny verbální dovednosti dětí. V případě potřeby doporučují učitelky rodičům odbornou logopedickou intervenci. Škola standardně spolupracuje se spádovým poradenským zařízením. Přínosné je, že rodiče mohou pro nově přijaté děti využít individuálně přizpůsobený adaptační režim.

Klíčové kompetence jsou rozvíjeny zvláště praktickými činnostmi, na jejichž podkladě získávají děti věku přiměřené a využitelné zkušenosti. Aplikované metody prožitkového, situačního a kooperativního učení jsou vysoce efektivní. Děti mají také možnost při tematicky zaměřených exkurzích a prezentacích pozorovat různé druhy profesí. Kulturní povědomí je rozvíjeno četnými návštěvami divadelních představení, galerijních výstav a projekcí v kině.

Vzdělávací výsledky jsou velmi příznivé. Děti se neostýchají sdělit svá přání a požadavky, vyjádřit své myšlenky, vzájemně komunikovat. Samostatné jsou i při řešení běžných situací a problémů, přirozeně uplatňují svou autonomii. Do nabízených činností se zapojují přiměřeně svým vývojovým schopnostem. Výborných výsledků vzdělávání dosahuje LMS v oblasti vytváření elementárních základů pro otevřený a odpovědný postoj dítěte k životnímu prostředí. V přírodním prostředí se děti velmi dobře orientují, obratně se pohybují v terénu, zajímají se o přírodní jevy a mají nadprůměrné znalosti o přírodě.

Škola má v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví nastaveny preventivní mechanismy, které jsou vhodně implementovány do vzdělávání. Děti jsou systematicky vedeny k dodržování pravidel (pravidla pobytu v přírodě, pravidla chování v areálu LMS, chování při změně počasí aj). Povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí umožňují osvětové akce, prezentující zásahy policie a hasičů.

Zdravý životní styl je podporován maximálním rozsahem pobytu dětí venku, otužováním i tematickými projekty zaměřenými např. na odstranění strachu z nemocničního prostředí nebo pravidla chování při střetnutí s cizím psem. Školní stravování dětí je zajišťováno smluvně externí firmou poskytující stravovací služby. Dětem je poskytováno hlavní jídlo – oběd. Škola vybírá dětem stravu z nabídky v jídelních lístcích poskytovaných dodavatelskou firmou tak, aby odpovídala zdravému životnímu stylu. Na podkladě dohody s rodiči si děti nosí přesnídávky a svačiny z domova. Pitný režim je zajištěn, učitelky jeho využívání dětem pravidelně připomínají a spolu s dětmi příjem tekutin kontrolují a poměřují.

Závěry

Silné stránky

- partnerská, pozitivně laděná vzájemná interakce mezi učitelkami, dětmi a zákonnými zástupci vytváří přínosné komunitní prostředí pro předškolní vzdělávání,
- kolegiální spolupráce učitelek se projevuje jejich vysokou angažovaností při naplňování principů lesní pedagogiky,
- široká spolupráce s ekologickými organizacemi,
- souběžná práce učitelek v průběhu pedagogického procesu vytváří podmínky pro individualizaci vzdělávání i sjednocování jeho kvality,
- využívání efektivních metod prožitkového, situačního a kooperativního učení,
- úspěšné plnění principů LMSŠ,
- velmi dobré vzdělávací výsledky.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- metody grafomotorické prevence nejsou nastaveny zcela systematicky a vykazují nízkou efektivitu.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- zajistit přiměřenou velikost dětských stolů a židlí, které odpovídají věku jednotlivců, podporovat návyk zdravého sezení dětí, rozvíjet grafomotorické dovednosti dětí vzhledem k jejich individuálnímu rozvojovému stavu, realizovat efektivní postupy grafomotorické prevence.

Pro účely zvýšení dotací právnická osoba vykonávající činnost školy **dosahuje** výsledků hodnocení požadovaných dle § 5 odst. 3 písm. b) zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Usnesení Městského soudu v Praze – zápis do spolkového rejstříku ze dne 9. 5. 2016, pod číslem L 65646/RD3/MSPH
2. Rozhodnutí MHMP ve věci zápisu do rejstříku škol a školských zřízení, Čj. MHMP 453286/2021 od 1. 9. 2021
3. Rozhodnutí MHMP ve věci změny zápisu do rejstříku škol a školských zřízení, Čj. MHMP 1762875/2022, s účinností od 15. 10. 2022
4. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání platný v termínu inspekční činnosti
5. Školní řád LMSŠ Čj. 06/2022/LMSŠ účinný od 1. 9. 2022
6. Kniha úrazů ze dne 1. 9. 2021
7. Záznamy o školení zaměstnanců v oblasti BOZP, Zápis z roční prověrky BOZP ze dne 10. 11. 2022
8. Školní matrika vedená k termínu inspekční činnosti
9. Třídní kniha – školní rok 2021/2022 a 2022/2023 k termínu inspekční činnosti

10. Záznamy z jednání pedagogické rady - školní rok 2022/2023 k termínu inspekční činnosti
11. Záznamy pedagogické diagnostiky o docházejících dětech vedené k termínu inspekční činnosti
12. Personální dokumentace učitelek (včetně DVPP) vedená k termínu inspekční činnosti
13. Hospitační záznamy ředitelky školy – školní rok 2022/2023 k termínu inspekční činnosti
14. Smlouva o poskytování služeb – stravování dětí v LMŠ uzavřená mezi dodavatelem stravy ENVIRA, o.p.s., Kubatova 32/1, Praha 10 a odběratelem stravy LMŠ DO LESA! z.s., s místem dodání K Lesoparku, Praha 10 – Hostivař, č. parcely 2398/2 ze dne 30. 8. 2016

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Bohumila Pešková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Iva Sovová, školní inspektorka

Bc. Hana Vejdovská, kontrolní pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.